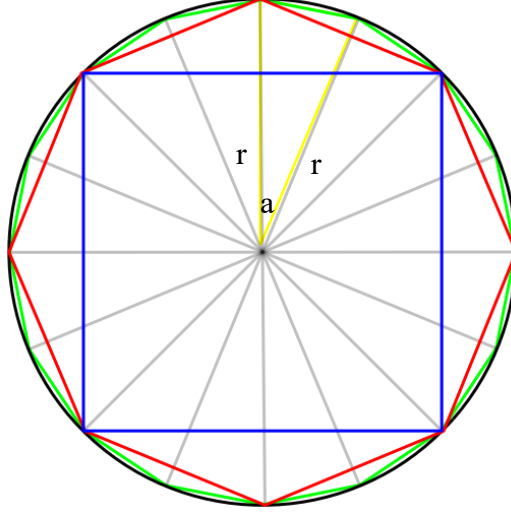

2020 -2021 GÜZ DÖNEMİ
HBM 801 – TBY Arasınay

İsim Soyad:

Öğrenci No:

Soru 1:

Verilen daireyi N eşit parçaya ayırdığımızda, her bir parça kısmen bir üçgene eşit olacaktır. N sayısı büyüdükçe bu üçgenler gitgide küçülecektir ve bu üçgenlerin alanlarının toplamı dairenin alanını daha doğru şekilde ifade etmeye başlayacaktır.

Sinüs teoremine göre sarı renk ile çerçevelemiş üçgenin alanı $\frac{1}{2} \cdot r^2 \cdot \sin(a)$ dır.

Yukarıda verilen bilgileri kullanarak, dairenin alanına $(\pi r^2) \cdot 10^{-4}$ hata payı ile yakınsayacak (Programınızı dairenin gerçek alanı ve hesaplanan alanını kıyaslayarak, bu iki değer arasındaki farkın verilen hata payından daha düşük olacağı N değerine kadar devam edecek şekilde tasarlamamız beklenmektedir.)

(a) (25 puan) Fortran programı yazınız.

(N sayısına 3 verilerek başlanıp, istenilen hata payı ile dairenin alanına ulaşılan kadar N sayısı artırılabilir.)

(b) (5 puan) Kullanılan N sayılarına karşılık gelen hata değerlerini Gnuplot ile görselleştiriniz.

(c) (35 puan) Dairenin alanına verilen hata payı ile yakınsayacak fakat bu yakınsamayı daha az adım sayısı ile yapacak bir fortran programı yazınız.

Bu uygulama için aşağıda verilen golden arama algoritması kullanılabilir.

Golden arama algoritması, basit, genel amaçlı tek değişkenli bir arama yöntemidir. Başlangıçta, bir adet optimum (en büyük ya da en küçük değer) içeren bir aralık seçilir. Daha sonra ikiye bölme (bisection) algoritmasına benzer bir şekilde seçilen aralık içinde bir optimum nokta olup olmadığı denetlenir.

Ancak ikiye bölme algoritmasındakinden farklı olarak iki değil üç nokta gereklidir. Başlangıçta uç noktalar belirlendikten sonra, optimum noktanın seçilen ilk üç fonksiyon değerinde mi yoksa son üç

fonksiyon değerinde mi oluştuğu denetlenir. Bu orta iki noktanın seçilmesi için çok eski çağlardan beri bilinen altın oran kullanılır. Bu değer $\frac{\sqrt{5}-1}{2} = 0.61803..$ olarak verilir. Algoritmanın minimum bulmak için bir adımlık işleyişi aşağıdaki gibi verilebilir:

- Üst sınır x_u ve alt sınır x_a olarak seçilmiş olsun.
- Bu durumda içeriden iki nokta altın orana göre:

$$d = 0.61803 * (x_u - x_a)$$
$$x_2 = x_u - d$$
$$x_1 = x_a + d$$

- Eğer mutlakdeğer(GercekAlan-HesaplananAlan(x_1))>HataPayı ise x_a ile x_2 arasında kalan bölgede herhangi bir aranılan N değeri bulunmaz. Bu durumda bi sonraki adım için $x_a = x_2, x_2 = x_1$ ve $x_1 = x_a + d$ olur.
- Bu koşul sağlanmıyor ise x_u ile x_1 arasında kalan bölgede herhangi bir aranılan N değeri bulunmaz. Bu durumda bir sonraki adım için $x_u = x_1, x_1 = x_2$ ve $x_2 = x_u - d$ olur.
- Bir sonraki adım için yeni d değeri hesaplanır.

(Burada alt limit olarak 3, üst limit olarak da 1000 değeri kullanılabilir ve bu şekilde [3,1000] aralığında istenen (10^{-4}) hata payı ile dairenin alanına ulaşmak için kullanılacak uygun N değerine daha az adım atarak ulaşmak mümkün olacaktır.)

Soru 2 (35 puan): Verilen DLG dosyasında "DOCKED: USER Estimated Free Energy of Binding" kelime dizisinin geçtiği satırları bir txt dosyasına yazdırın ve bu dosyadaki her satıra satır numarası verin. Tahmin edilen enerji değerlerinin bulunduğu sütunu ve satır numarasının bulunduğu ilk sütunu yeni bir txt dosyasına yazdırın. Bu txt dosyasındaki enerji değerlerini küçükten büyüğe gidecek şekilde sıralayın ve elde ettiğiniz bu veri setini Gnuplot ile görselleştiriniz.

Not: Soruların cevaplarını isimsoyad_arasnav isimli bir dizin altında toplayınız. Cevap dosyalarını yaratırken aşağıdaki örnekteki isimlendirmeyi kullanınız:

Soru1a.f90 Soru1b.gnu Soru1c.f90 Soru2.sh Soru2.gnu

Sınav sonunda cevaplarınızı içeren dizini aşağıdaki şekilde paketleyip sıkıştırarak adem.tekin@be.itu.edu.tr, gozdeinis90@gmail.com, sametdemir@gmail.com adreslerine mail olarak gönderiniz.

tar -zcvf isimsoyad_arasnav.tgz isimsoyad_arasnav